

Hij zegt niet anders
zijt"; die behoeft
ede, vreugde, zalig-
toch Jezus aan al-
lan daalt de vrede

die vreugde, dat
begeerte om God
geboren. Daar in
deren, Christus al-

it u toch gemakke-

kant is dat gemak-
en, dat het kom-
Christus, aan een-
aan den anderen
or den natuurlijken
k is, als juist dat
in hem gevonden

s niet, of het moe-
of het naar de

tijd is daar de on-
die verlossing zou-
ven. Daar is geen

niet doet, er van
tunen zijn; en be-
ren. Alléén in den
cht en geestelijken
zal het licht door

„gij moet bidden“
moet bidden, niet
d der Christenheit
oor al Gods men-

, dan bedoelen al-
God de zekerheid

le lijdelijkheid. Ge-
die de Heere van

it oogenblik
tie komen. En al-
dingen, die u van
e u in de geloof-
ge roepen: „Heere

waarbij ontbrek-
al zulk bidden is
hooring rekenen.
de weg, de eenig-

s, wat menschen
ebben gelegd.

en, die zijn als of
or de eenvoudigheid

D. v. D.

N KUNST

yd C. Douglas. —
Gravenhage.

ig, die we eenig-
st groene licht" van
ondiging van „Ob-
Want de problemen
anders zijn dan in
werking lijkt er of
andere. Zóó zelfs
tot een vermoening
typische producten
kort na elkaar te

it" schreef ook in
tooggestemde voor-
Ritter, beschouwd
van „Het groene
noemde boek het
schuld en het col-
vidu den weg aan-
neenschap, in „Ob-
lijkbare tegenover-
ons laten zien dat
namische werking
dividu, en het kans
ap wijder uit te

van dit boek meldt
dert zes maanden
Amerika en Eng-
in zijn voorrede
van Nederlandsche
it" zijn toegesnel-
ban te komen van
de licht" inderdaad
eft gehad. Het zou

ons hard verwonderen. Dr. Ritter wil Douglas' boeken rangschikken onder de categorie van boeken, die verbeelding willen geven aan een idee. En zeker, aan het „Hoogere Leven" is hier ruimschoots een plaats ingeruimd. Maar we wagen het te betwijfelen of hierin nu juist het succes van Douglas' boeken gelegen is. „Het groene licht" loelde om zijn intrige, die werkelijk nieuw en goed was. Die factor missen we in „Obsessie". En het is dan ook wel te begrijpen dat het laatsge-noemde boek nù pas vertaald werd, hoewel het Lloyd Douglas' eerste roman was. Hij schreef dezen roman eenige jaren vóór „Het groene licht". En het is waarschijnlijk aan het succes van het laatste te danken, dat het eerste werk thans ook in een Nederlandsche vertaling verscheen.

Lloyd Douglas schijnt, hoewel hij theoloog is, goed thuis te zijn in de medische wereld. Want het is hier weer een dokter, die in het middelpunt staat, en een ziekenhuis is een der voornaamste plaatsen van handeling. Met een verbluffende gemakkelijheid hanteert de schrijver medische vak-terminen.

Dokter Hudson, de directeur van het Brightwood-ziekenhuis, begint aan verval van krachten te lijden. Men fluistert elkaar toe dat hij „op de rand van een beroerte" staat. Behalve zijn fysieke toestand is de oorzaak van dat verval ook gelegen in zijn eenige dochter Joyce, die hem veel verdriet berokkent. Joyce, van moederskant erfelijk belast met een drankzuchtigen aanleg, richt haar leven langzaam maar zeker ten gronde met cocktail-drinkende losbollen. En een van de ergste kwade geesten voor Joyce is Bobby Merrick, de kleinzoon van den ouden millionaire Nicholas Merrick.

Wanneer de staf van geneesheeren er voorzichtig bij dokter Hudson op aandringt dat hij het werk zal neerleggen, verbaast hij hen allen door de mededeeling dat hij hertrouwen gaat. Helen Brent, de college-vriendin van Joyce, zal zijn tweede vrouw worden. Hij sluit dit huwelijk met het doel, Helens goeden invloed op Joyce te bevestigen. Samen zullen ze trachten, het meisje op het goede pad te houden.

Wanneer dokter Hudson, kort na deze gebeurtenissen, aan het zwemmen is in het meer van zijn buitenverblijf, verdrinkt hij.

Hij heeft altijd een geheimzinnig voorgevoel gehad dat hem bij het zwemmen iets overkomen zou, en daarom staat er in zijn landhuis steeds een toestel voor kunstmatige ademhaling gereed. Dit toestel kan echter zijn leven niet redden, want op het moment van het ongeluk wordt het juist aan de overzijde van het meer gebruikt voor een anderen drenkeling. Die drenkeling is Bobby Merrick, de losbol. Hij wordt gered, dank zij het zuurstofapparaat. En zoo is hij, zij het dan buiten zijn schuld, de oorzaak geworden van dokter Hudsons dood.

Deze catastrofe brengt, zooals te verwachten is, een omkeer in Bobby Merricks leven teweeg. Hij besluit om de schuld aan dokter Hudsons nagelaten af te doen, door diens levenswerk voort te zetten. Merrick wordt „wedergeboren". Na jaren van studie en opoffering slaagt hij er in, een even wereldberoemd hersenchirurg te worden als de man, aan wien hij het leven te danken heeft.

Bij zijn pogingen om door te dringen in dokter Hudsons persoonlijkheid, vindt hij onder diens nagelaten papieren een dagboek in cijferschrift. Met behulp van een hoofdverpleegster, een vurig vereerder van dokter Hudson, gelukt het hem na veel moeite dit dagboek te ontcijferen.

Het bevat den sleutel van Hudsons bestaan. De theorieën, die er in uiteengezet worden, moeten den zin verklaren van Hudsons aan den nood der menscheit toegewijd leven.

Bobby Merrick en zijn helpster denken na de eerste lezing, dat dokter Hudson door een dwang-idee bezeten moet zijn geweest. Maar langzamerhand komen zij onder den indruk van deze „bezielende beklemming", die het boek zijn titel heeft gegeven. En Bobby Merrick eindigt, met zich gewonnen te geven.

Die theorieën zijn intusschen tamelijk wonderlijk. Ze vormen de essentie van het boek, dat wordt al gauw duidelijk. In hoofdzaak komen ze hier op neer, dat men zijn persoonlijkheid kan uitbouwen door anderen te helpen. Men moet die hulp absoluut in het geheim verrichten, anders zal het middel falen. Maar voor wien er in geloof, zal geen ding te wonderlijk zijn. Het klinkt ons bijna profaan toe als in dit mengelmoes van would-be mystiekigheden de naam genoemd wordt van „den Galileër, Die het stelsel ontdekte".

De nadruk wordt er op gelegd dat deze theorieën eigenlijk geen „godsdienst" vormen, maar een „wetenschap". In een gesprek met den ouden Nicholas Merrick zet Bobby dat uiteen. Als Nicholas de theorieën van zijn kleinzoon hoort zegt hij verwonderd: „Ik zou nooit gedacht hebben, Bobby, dat je belang stelde in godsdienst". „Ik weet niet dat ik dat doe, grootvader", antwoordt de jonge dokter. „De persoonlijkheid van Christus heeft me eenigen tijd zeer in beslag genomen. Hier had je het geval, dat iemand een absoluut ideale aanpassing aan zijn Hoogere Persoonlijkheid bereikt had. Hij gaf voor, geen vrees te kennen. Hij geloofde, dat hij alles kon krijgen wat hij wilde,

door er om te vragen. De geschiedenis boezemt me belang in door Christus' stellige verzekering, dat iedereen hetzelfde zou kunnen doen als hij wilde. Nu — als een Christen zijn dat is, ben ik een Christen".

Bobby bereikt intusschen door dezen profijtelijken godsdienst wat hij beoogt. Hij dankt er zijn naam en carrière aan, en slaagt er zelfs in onder invloed van de bezielende obsessie een uitvinding te doen, die hem in de medische wereld roem en eer bezorgt. Het stelsel schijnt echter niet altijd op te gaan, want er vergaan jaren vol moeite, misverstand en teleurstelling eer Bobby Merrick de vrouw van zijn keuze krijgt. Dat dit de jonge, bekoorlijke weduwe van dokter Hudson is, herinnert ons sterk aan het gegeven uit „Het groene licht".

De compositie van dit boek is vrij slap. Lloyd Douglas heeft in zijn roman teveel opgeofferd aan de werkelijkheid, om zijn theorieën kloppend te krijgen. „Het groene licht" is, als roman, boven „Obsessie" te verkiezen. Verder geldt er hetzelfde van, men ontvangt steenen voor brood. En daarom, hoewel Lloyd Douglas een voortreffelijken stijl schrijft, kan dit boek ons nog minder bevredigen dan het voorgaande. „Een getuigenis van wedergeboorte", zooals de schrijver van de voorrede het noemt, kunnen we er niet in zien.

O.-Nijkerk.

G. GILHUIS-SMITSKAMP.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Het Zendingsambt. 1)

III.

8. Onze reformatoren hadden, gelijk wij reeds opmerkten, dit ambt niet noodig, omdat zij aan zendingsarbeid, gelijk wij die kennen, niet dachten. De arbeid tot herstel van de verworpen Christelijke Kerk nam al hun tijd, en al hun denkracht in beslag.

Maar zulks verhinderde toch niet, dat ondanks de theorie, die met hen had afgerekend, de evangelisten toch weder opdoken in de Protestantische Christenheid. Missionairen werden zij genoemd. En dat was geen onjuiste benaming. Maar met evenveel recht had men hen evangelisten kunnen noemen. Want zij werden gekozen en uitgezonden tot denzelfden dienst, waartoe in den eersten tijd de evangelisten afgezonderd en uitgezonden werden, n.l. om het Evangelie te verkondigen, en om onder de heidenen gemeenten te vergaderen.

Die zendelingen, daarover bestaat onder ons geen verschil, werden niet geroepen tot het ambt van een predikant in een bestaande gemeente. Ze werden van dezen uitdrukkelijk onderscheiden. En deze onderscheiding werd volgehouden ook als zij later op het zendingsterrein gemeenten gesticht, en in die gemeenten Doop en Avondmaal bedienend en ouderlingen en diakenen bevestigd hadden. Want als zij daarna terugkwamen in het Vaderland, vanwaar zij waren uitgezonden, dan werd niet betwist hun recht tot het verrichten van wat zij op het zendingsterrein gedaan hadden, maar — tot het verrichten van ambtelijken arbeid in de vaderlandsche Kerk werden zij niet toegelaten, zooals dit wél geschiedt met predikanten uit andere gemeenten.

Van zulke zendelingen hebben de Hervormde Kerken in ons vaderland in de 17e en 18e eeuw zich niet bediend. Maar dit hangt ongetwijfeld ten nauwste samen met de wijze, waarop bij hen de zending aan de orde kwam.

Bij onze vaders is het zendingswerk niet aangevat op grond van het zendingsbevel, en om vanwege de Kerken het zendingswerk afzonderlijk, naar de in Gods Woord daarvoor getrokken lijnen, ter hand te nemen. De aanleiding was dat er zoovele Gereformeerde Christenen op schepen naar Indië gingen, en dat er zooveel waren, die zich daar voor handelsbelangen vestigden. Die menschen moesten hunne geestelijke verzorging hebben. En daarvoor dacht men natuurlijk aan predikanten, niet aan zendelingen. Die menschen waren eenmaal lidmaten van de Geref. Kerken in het vaderland. Zij hadden als zoodanig recht op geestelijke verzorging; en — hunne kinderen hadden als kinderen der gemeente recht op den Doop.

Daar kwam nog bij, dat vóór onze Vaders daar voet aan wal zetten, de Portugeezen in Indië geweest waren, en er den Roomschen godsdienst hadden geplant. Daar viel dus te reformeeren. Die Inlandsche Christenen moesten van de Roomsche dwaalleer gebrachten worden tot de zuivere leer en practijk der reformatie. En ook dit behoorde rechtstreeks tot de taak van predikanten; daar zoowel als hier in het vaderland. Predikanten moesten daar dus wezen, voor kerkelijken arbeid, en die konden dan meteen tot zegen zijn voor de heidenen en Mohammedanen, met wie ze daar in aanraking zouden komen. Het pleit zeker voor

1) Referaat, gehouden op de Predikantenconferentie, 19 Sept. 1935 te Leenwarden.

het besef, dat onze vaders van hunne zendings-roeping gehad hebben, dat zij bij de uitzending van die predikanten voor kerkelijken arbeid ook gedacht hebben aan de mogelijkheid, en de noodzakelijkheid, dat deze predikanten iets voor de verbreiding van het Evangelie onder de Inlandsche bevolking van Indië zouden doen. Maar waar voor hen de zending bijkomstig was, en de arbeid tot bewaring en sterking van de bestaande Kerk op den voorgrond stond, is het niet te verwonderen, dat zij bij de organisatie van den zendingsarbeid niet gedacht hebben aan andere middelen en organen voor dien arbeid, dan hun in de geïnstitueerde Kerk ten dienste stonden.

En zij kwamen daar te minder toe, omdat zij zich niet vrij bewogen, wegens het nauwe verband met de wereldlijke overheid. De Kerken stelden geen eigen zendingsdienst in; maar zij spoorden de Heeren Bewindhebbers aan om ten aanzien van de geestelijke nooden hunner onderdanen in de verre Gewesten hun plicht te doen. Het ligt voor de hand, dat zij bij deze Heeren zich eenvoudig bepaalden tot wat ook voor hen duidelijk op hunnen weg lag, n.l. dat zij predikanten zonden, die er voor hun personeel op de schepen, en in de factorijen en in het leger moesten wezen, en dat zij niet dachten aan arbeiders speciaal afgezonderd tot den arbeid onder de blinde heidenen.

Toch is het opmerkelijk in dit verband, dat men er in de praktijk toe kwam, en dat het kerkelijk ook werd goedgekeurd, dat voor den arbeid in Indië een soort ambtsdragers werd aangesteld, dat niet dezelfde bevoegdheid als de predikanten had. Het waren de z.g. vermaners of zieken-troosters, die preekten en catechiseerden, en ook den Heiligen Doop bedienen mochten, maar niet het recht hadden tot de bediening van het Avondmaal. Ik wil hiermee niet zeggen, dat zij ook „zendelingen" hebben uitgezonden; maar wel blijkt er uit, dat zij niet stonden op het doctrinaire standpunt, dat wij voor dezen Dienst niet anders ontvangen hebben dan de Dienaren des Woord van onze Kerkenordening. De Classis Amsterdam, in hare vergadering op 21 Nov. 1599, aarzelde niet uit te spreken, dat, daar er geen predikanten voor dat werk te krijgen waren, zij zulk een „vermaner" aanstelden, in de hoop, dat hij de gelegenheid mocht verkrijgen om de menschen aldaar in duisternis zittende in de ware Christelijke religie te onderwijzen.

Voorts moeten wij niet voorbijzien, dat ook in Gereformeerde kringen, in en buiten ons vaderland, het instituut van „zendelingen" voor den zendingsarbeid zonder tegenspraak erkend werd, en aanvaard.

De Chr. Geref. Kerken, toen zij haar zendings-roeping aanvaardden, zonden voor dat werk „zendelingen" uit. En dit niet, omdat zij eenvoudig traden in het spoor der genootschaps- of verenigingszending. Neen, welbewust namen zij als Kerken de zendingstaak ter hand. Hare zendelingen werden door de Kerken beroepen en uitgezonden, en in hunne opleiding werd ook door de Kerken voorzien, voor zooveel dit noodig was. Zoo werd in 1851 zendeling van Gennip door de Prov. Syn. van Noord-Brabant uitgezonden naar China.

De Synode van 1860 benoemde voor de leiding van de zendingszaken een algemeene zendings-commissie, en besloot, dat de „zendelingen" zouden worden onderzocht door de Classis, waaronder ze voor hun vertrek naar de school resorteerden, en daarna als dienaren des Woords bevestigd in de gemeente, waartoe zij behoorden. Ds J. H. Donner van Leiden, de toenmalige zendingsdirectory, heeft in 1883 het standpunt der Chr. Geref. Kerk inzake de zending aldus gekarakteriseerd: „Onze zending heeft haar ontstaan te danken aan onze Kerk zelve. Alle leden onze Kerk zijn als zoodanig leden der Zending. Onze zendingscommissie is verantwoordelijk aan de Synode, als verleggenwoordigster onze Kerk. Onze zendeling-leeraren ontvangen dan ook hunne ordening, zending en bezoldiging door en vanwege de Kerk. Zij ontvangen het volle mandaat van leeraar tot prediking des Woords, en de bediening der sacramenten, evenals onze leeraren". (Het Ev. in onze Oost, blz. 171).

In de kerkelijke taal heeten de uitgezonden der Chr. Geref. Kerk tot den zendingsarbeid dus zendelingen, of zendeling-leeraren, en zij worden, hoewel hun de volle bevoegdheid tot bediening van Woord en Sacramenten wordt toegekend, van de predikanten in de bestaande Kerken onderscheiden.

En niet alleen bij de toenmalige Christ. Gereformeerden was dit het geval. Bij de Gereformeerden in de Herv. Kerk, die in 1861 de Nederl. Geref. Zendingsvereen, gesticht hebben, gold geen andere opvatting. Het verschil met de andere verenigingen liep wel over de handhaving van de Gereformeerde belijdenis; en over de kwestie of het niet de Kerk was, die als zoodanig het recht en de roeping had om zending te drijven, en zendelingen in het ambt te zetten; maar over het ambt der zendelingen was geen verschil.

Zelfs in de Nederduitsch Ger. Kerken ging men uit van de gedachte, dat er een speciaal ambt voor de zending was. Men dacht er niet aan het

ambt der zendingen te vereenzelvigen met dat der predikanten in het vaderland.

Dit blijkt zeer duidelijk op het zendingscongres, dat volgens opdracht van de Voorloopige Synode van Nederduitsch Gereformeerde Kerken in Jan. 1890 te Amsterdam gehouden werd, en dat, behalve door 75 afgevaardigden uit 249 vrijgemaakte Kerken, bijgewoond werd door de Professoren Kuyper en Rutgers, door Dr. Wijnmalen, en door den heer Van Marle als vertegenwoordiger van de Ned. Ger. Zendingsvereen. Ook waren daar Di. Gispens en Van der Valk, als gedeputeerden van de zendingscommissie van de Chr. Geref. Kerk, benevens een vrij groot aantal belangstellenden uit Amsterdam en elders, ook Ds. Lion Cachet behoort tot de aanwezigen.

Op de tweede samenkomst van dit congres werd door Dr. Kuyper een principiële referaat gehouden over „Zending”. Hij ontwikkelde daar in een 27-tal stellingen zijne opvatting over het wezen der Zending, voorts over de zending in praegnanten zin (als arbeid onder nog ongedoopten), in de derde plaats over de juiste methode; en in de 4e of laatste groep, (stellingen 23-27), handelt hij over het ambt van den zendingeling.

Daar zegt Dr. Kuyper in de eerste plaats, dat een zendingeling onder Joden of heidenen een ambt bekleedt niet ongelijk aan dat van den evangelist.

In zijn tweede stelling over dit ambt zegt hij voorts: Een zendingeling, die bij een geïnstitueerde Kerk als Dienaar des Woords optreedt, houdt op zendingeling te zijn. Van zulk een dienaar des Woords, die geen zendingeling meer is, zegt hij verder, dat deze niet meer door de Moederkerk bezoldigd moet worden.

Terwille van de mogelijkheid, dat een zendingeling later als dienaar des Woords van een geïnstitueerde Kerk zal hebben op te treden, acht hij het wel wenschelijk, dat zendingelingen vóór hunne uitzending onderzocht en beroepbaar gesteld zullen worden; maar daarenboven, dat zij namens de Kerken opdracht en volmacht ontvangen om onder een bepaald aan te wijzen volk de Wet en het Evangelie te prediken, door den H. Doop de bekeerden in het Genadeverbond in te lijven, en de Gedoopten tot Kerken te vergaderen.

In zijn toelichting op de eerste stelling over het zendingelingsambt redeneert Dr. Kuyper aldus: Een wezenlijke zendingeling moet een ambt bekleeden. Welk ambt? Neemt men drie vertakkingen in het ambt, dan behoort dat der zendingelingen ongetwijfeld tot den eersten tak: den ministeriële. In den tijd, waarin het N. T. geschreven werd, had men: Profeten, apostelen, evangelisten en herders en leeraars. Buiten Markus en Lukas kent de Schrift evangelisten, die geroepen zijn tot de verkondiging des evangelies van plaats tot plaats. Hun taak is: bediening des Woords aan ongedoopten, en niet gebonden aan een bepaalde plaats. Onze zendingelingen kunnen niet op één lijn gesteld worden met de evangelisten, die met de apostelen werkten, maar er is toch zoo groote overeenkomst, dat we hen liever dan zendingelingen evangelisten zouden noemen, dewijl hun arbeid ophoudt met den doop, en niet gebonden is aan een bepaalde plaats.

In de discussie over deze stellingen maakt Prof. Rutgers wel bezwaar tegen de benaming der zendingenarbeiders als evangelist, maar hij doet dit niet om daarvoor den naam predikant in de plaats te stellen. „Ik vrees”, zegt hij, „als wij nu van evangelisten zouden spreken, misverstand. Ook hebben wij nu eenmaal het woord zendingeling”.

Overigens werd de stelling, die voor den zendingeling een afzonderlijk ambt eischte, door niemand aangevallen. Integendeel, op hetzelfde Congres laat Ds. Lion Cachet zich aldus uit: „De vier zendingelingen, die thans op Midden-Java in verband met onze Vereeniging arbeiden, zijn „zendingelingen”, predikers van het Woord onder de heidenen en Mohammedanen, en niet „herders en leeraars”. Hun roeping is visschers der menschen te zijn; om het evangelie te prediken; en daar, waar de Heere harten opent om op het Woord acht te nemen, Kerken te planten. Doch zij zijn geen herders en leeraars bij de door hen gestichte, of andere, bijzondere Kerken”.

Dr. Wagenaar spreekt op dat congres ook in denzelfden geest. (blz. 84 van de Acta).

Dr. L. H. Wagenaar, in zijn referaat over: De Arbeid der Ned. Geref. Kerken, in verband met de Zending in Nederland, zegt waar hij handelt over de opleiding: De zendingelingen hebben een opleiding noodig grondiger en omvangrijker dan de bedienaren des Woords. Voor onze zendingelingen worde opleiding gezocht aan de Vrije Universiteit. Het is geen best tekenen, dat onder de studenten der V. U. nog niemand is, die zich aangegrepen gevoelt, om als evangelist tot de heidenen te worden gezonden.

Eveneens spreekt hij over de bevestiging tot zendingeling onder heidenen en Mohammedanen. En even verder: Na zijne uitzending verzorgen de Kerken hem van al het noodige. Zij blijven voor hem zorgen, zolang hij predikende en doopende evangelist blijft.

In zijn Tractaat der Reformatie huldigt Dr. Kuyper ook diezelfde opvatting van het zendingelingsambt, als hij daar zegt (par. 11, blz. 19): Waar te mid-

den der heidenwereld nieuwe Kerken aan het opkomen zijn, verloont de zendingeling nu nog de eenheid van het ambt in zijn persoon, doordien hij prediker, bestuurder en armverzorger tegelijk is. Ditzelfde geldt volgens Dr. Kuyper niet van het ambt van den dienaar des Woords in de Gemeente, die den ouderling en den diaken naast zich heeft, elk voor zijn bijzondere taak.

9. Uit het bovenstaande blijkt, dat al is het evangelistenambt gedurende de eerste eeuwen langzamerhand schuilen gegaan, er in de latere eeuwen evenzeer een speciaal ambt voor de zending is opgedoken; een ambt, dat op het terrein der Protestantische Christenheid, zoowel in Amerika als in Europa, schier overal als zoodanig erkenning vond, ook in den kring der Gereformeerden, ja bij onze Gereformeerde voormannen, zooals er velen op het zendingscongres te Amsterdam in 1890 vergaderd waren; en wel om te spreken over zendingelingsbeginselen.

Welnu, van dat zendingelingsambt, waarvan de dragers zendingelingen geheeten werden, zeg ik nu, dat het treffende overeenkomst vertoont met het evangelistenambt.

Voor die bewering beroep ik mij in de eerste plaats op Dr. A. Kuyper, die dit op het genoemde congres met zoovele woorden zeide; en op het geheele congres, dat met deze uitspraak heeft ingestemd.

Ik kan mij daarvoor verder beroepen op wat volgens Gods Woord de taak der evangelisten was, zoo vaak als n.l. blijkt, dat de taak onzer zendingelingen daarmede geheel overeenkomt.

Bij wat volgens Gods Woord de taak der evangelisten was, heb ik boven reeds stilgestaan. Hun taak is gelegen in prediking van het evangelie, en zulks niet binnen de grenzen eener bepaalde gemeente, maar naar buiten, in de wereld der volken. En voorts de zorg voor den groei en de institueering der jonge gemeenten, die door die prediking ontstaan en vergaderd worden. Zij hebben in het kort deel aan de zendingstaak, die eerst aan de apostelen was opgedragen, en die later op de gemeente overgaat, als zij geroepen wordt om zulke mannen als Barnabas en Saulus af te zenden tot het zendingswerk.

Maar is dat nu niet juist, wat de zendingelingen ook doen? Worden zij niet gezonden om het evangelie te brengen in de wereld der volkeren? En om daar Gemeenten te stichten?

Wat was aan de evangelisten opgedragen, wat ook niet tot de taak onzer zendingelingen behoort?

Wijlen Prof. Sillevius Smitt heeft het onderscheid tusschen de evangelisten en onze zendingelingen trachten te handhaven door nadruk te leggen op den bijzonderen tijd waarin zij optraden, en op het nauwe verband waarin zij met de apostelen arbeidden. Maar het is duidelijk, dat zulks aan hun ambt als zoodanig niets verandert. Als dat zoo was, dan zou het ambt onzer ouderlingen en diakenen ook verschillen van dat der ouderlingen en diakenen van den eersten tijd; die immers ook in den tijd der apostelen, en in verband met dezen arbeidden, zoo zelfs, dat een apostel zich mede-ouderling noemt (1 Petr. 5:1), en zij met de ouderlingen te Jeruzalem, volgens niemand minder dan Dr. Kuyper, den kerkeraad der gemeente van Jeruzalem vormden. Voor de bepaling van wat hun ambt was komt het er niet op aan, in welken tijd, en naast welke menschen zij optraden, maar alleen, wat tot hun ambtelijke taak behoorde. En dan geldt van den evangelist, wat Ds. J. van Andel in zijn commentaar over den Efezerbrief zegt, bij de verklaring van Ef. 4:11: „De evangelist is de zendingeling; zijn werk is het om het evangelie te prediken aan hen, die nog niet geroepen zijn; de geloovigen te vergaderen; de gemeente onder ouderlingen te stellen, en, zoolang er uit haar midden nog geen leiders der kudde gevonden kunnen worden, zelve zich met hare leiding te belasten.”

v. D.

BRIEF UIT AMERIKA

„Reformatische Polemieken”.

De vrijzinnigen in de Presbyteriaansche kerk hebben weer een victorie behaald. De Presbyterie (classis) van Philadelphia wordt gewoonlijk als de meest orthodoxe Presbyterie van heel de kerk beschouwd. Nu is echter ook deze Presbyterie onder beheer van de „Auburn Affirmationists” en hun vrienden. De pas verkozen „moderator” (voorzitter) voor het volgende jaar is een „Affirmationist”. Ook zijn er onderscheidene veranderingen in het reglement der Presbyterie aangenomen die er op aangelegd zijn de centrale macht der „General Assembly” te verzegelen. Daarbij zijn de rechtzinnigen bijna zonder uitzondering van invloedrijke commissies verwijderd. De ijzeren hand van het centrale bureau ligt nu wel zwaar op de Presbyterie.

Natuurlijk worden de ongeloovige predikanten onder dit alles steeds voortvarender in hun op-

treden. Gelijk de aanhangers der Groninger school zich in 't midden der vorige eeuw steeds drierst openbaarden, zoo gaat het nu hier met de „Affirmationists” en hun vrienden. Menig staaltje zou hiervan te vertellen zijn.

Nu mocht men verwachten dat de rechtzinnigen zich onder zulke omstandigheden als een eenig man rondom hun aangewezen leider, Dr. Machen, zouden scharen. Dan toch, zoo men dit verwachtte, zou men toonen de geschiedenis der kerkkerkster in Nederland kennen, eigenlijk verwachten is, naar ik meen, dat de „vrienden” van Machen hem nu in den steek zullen laten. Men herinnert zich de voorspelling van Ds. Buytendijk in 1862 in antwoord op Ds. van Toorenbergen. Neen, zeide Ds. Buytendijk, de geloovige predikanten zouden zich niet rondom hunne vervolgde medebroeders, die in het kerkelijk geding voet bij stuk hielden, scharen om hen te verdedigen. „De één zou zeggen, het zijn heethoofden, rustverstoorders; een ander zal meenen, dat zij het anders hadden behooran aan te leggen; de derde, dat de tijd voor zoodanigen stap nog niet rijp is; een vierde zal in stille hun geloofsmoed bewonderen, maar met dat al uit wijze voorzichtigheid (!) hen aan hun lot overlaten”.

Welnu zóó staan de zaken weer. De houding van vele „geloovige predikanten” in de Presbyteriaansche kerk in betrekking tot dingen die in de naaste toekomst moeten gebeuren, zou gemakkelijk te voorspellen zijn.

Trouwens, de geschiedenis heeft zich in dezen reeds weer herhaald. Men weet dat dank zij Groen van Prinsterers actie de Synode in 1843 zich schijnbaar gedrongen zag zich uit te spreken op welke wijze de predikanten gehouden waren „het wezen en de hoofdzak” der kerkleer aan te nemen. Met spanning zag men uit naar wat de Synode in dezen zou besluiten. Ze was in de klein. Toen, op het allerkritiekste oogenblik, pas voor de vergadering der Synode, verscheen Da Costa „Rekenschap van Gevoelens”. Dit geschrift werd nu „de reddende engel” voor de Synode. Da Costa wilde geen strikt handhaven der formulieren. Hij wilde geen kerkrechtelijken strijd. De kerk was ziek en moest „uitzielen”. „De ontwikkeling der krankheid aan de ééne zijde en de vrije en ruime toediening van Gods Woord aan de andere zijde, dat is wat de Vaderlandsche kerk, naar Da Costa's meening, noodig heeft”. (De Reformatie 20 Maart '36, p. 213. C. V.)

De actie van Groen was hierdoor lam geslagen. Da Costa's „anticonfessionele wapenkreet” had de phalanx der rechtzinnigen verbroken. Was dit dezelfde Da Costa die een twintig jaar te voren zijn „Bezwaren tegen den Geest der Eeuw” geschreven had? Ja het was dezelfde Da Costa. Het bleek nu, dat hij zijn strijd, zoo dapper op wetenschappelijk gebied gestreden, niet tot in het kerkelijke wilde doorvoeren.

Van dit alles hebben we nu een parallel geval. Toen enkele jaren geleden Dr. Machen Princeton Seminary verliet had hij nog vele „vrienden”. Ze wilden met hem „protesteren” tegen „den geest der eeuw” in de Presbyteriaansche kerk. Sommigen hunner hebben zich op dit punt zeer verdienstelijk gemaakt. Doch hierbij kon en mocht het niet blijven. Het kerkelijk vraagstuk moest naar voren gebracht. De „General Assembly” moest gedrongen worden zich over de beteekenis van het onderteekenen der formulieren uit te spreken. Feitelijk is het weer de strijd om „quits” en „quatenus” die nu in verband met de „Independent Board for Presbyterian Foreign Missions” op de baan is gekomen. Het kerkelijk vraagstuk is eindelijk op het tapijt gebracht. En nu trekken zich de „vrienden” van Dr. Machen terug. Op het allerkritiekste oogenblik, nu de „General Assembly” in Mei kerkrechtelijk uitspraak zal moeten doen over hen die volhouden dat de formulieren onvoorwaardelijk moeten gehandhaafd, verzaken de „vrienden” hun leider.

Natuurlijk geven ook deze „vrienden” rekenschap van hun gevoelens. De ééne zegt dat Dr. Machen te voortvarend is. De ander meent dat hij, omdat hij geen predikant eener gemeente is, de praktische bezwaren tegen voortvarende actie te veel uit het oog verliest. Voor een derde is de tijd van doortasten nu nog niet gekomen, terwijl een vierde meent, dat die tijd reeds lang voorbij is. Maar alle vrienden zijn het hierover eens dat ze het medisch in plaats van het juridisch principe in den kerkelijken strijd willen toepassen. Ze houden van het „zielen en doorzielen”. Da Costa's geest heeft ook nu weer veel kwaads gedaan. De „vrienden” houden veel van Beets die zeide: „Laat de Kerk staan, God laat haar ook staan”. Van gehoorzaamheid, ook in het kerkelijke, weten ze niet genoeg.

Gelukkig laat Dr. Machen onder dit alles den moed niet zakken. Het geveugelde woord van Calvijn: „Een hond blaft, wanneer men zijn mees-ter aanrandt; waarom dan toch zwijgen zij, die tot Zijne getuigen door Hem zijn gezalfd?” heescht hij ten volle. Wars van valsche synthese wil hij ook in het kerkelijke, recht door zee.

C. VAN TIL-

IPER
Omdat we onder een debat, ra Houting, nem

De erken eigen

1. Het vraags
2. Ten gunste
3. Met een ve
4. Voor een
5. Hoe bezwa
6. Het licht van
7. Dat allelei
8. Het bezwa
9. Het bezwa
10. Het bezwa
11. Het bezwa
12. Het bezwa
13. Het bezwa
14. Het bezwa
15. Het bezwa
16. Het bezwa
17. Het bezwa
18. Het bezwa
19. Het bezwa
20. Het bezwa
21. Het bezwa
22. Het bezwa
23. Het bezwa
24. Het bezwa
25. Het bezwa
26. Het bezwa
27. Het bezwa
28. Het bezwa
29. Het bezwa
30. Het bezwa
31. Het bezwa
32. Het bezwa
33. Het bezwa
34. Het bezwa
35. Het bezwa
36. Het bezwa
37. Het bezwa
38. Het bezwa
39. Het bezwa
40. Het bezwa
41. Het bezwa
42. Het bezwa
43. Het bezwa
44. Het bezwa
45. Het bezwa
46. Het bezwa
47. Het bezwa
48. Het bezwa
49. Het bezwa
50. Het bezwa
51. Het bezwa
52. Het bezwa
53. Het bezwa
54. Het bezwa
55. Het bezwa
56. Het bezwa
57. Het bezwa
58. Het bezwa
59. Het bezwa
60. Het bezwa
61. Het bezwa
62. Het bezwa
63. Het bezwa
64. Het bezwa
65. Het bezwa
66. Het bezwa
67. Het bezwa
68. Het bezwa
69. Het bezwa
70. Het bezwa
71. Het bezwa
72. Het bezwa
73. Het bezwa
74. Het bezwa
75. Het bezwa
76. Het bezwa
77. Het bezwa
78. Het bezwa
79. Het bezwa
80. Het bezwa
81. Het bezwa
82. Het bezwa
83. Het bezwa
84. Het bezwa
85. Het bezwa
86. Het bezwa
87. Het bezwa
88. Het bezwa
89. Het bezwa
90. Het bezwa
91. Het bezwa
92. Het bezwa
93. Het bezwa
94. Het bezwa
95. Het bezwa
96. Het bezwa
97. Het bezwa
98. Het bezwa
99. Het bezwa
100. Het bezwa

Nadat ik het
schreef en verzo
der de oogen, g
Lewwarder Kerk

Vragen e

Omdat het di
ligt, moesten w
hebben, die nie
Nadat ik met
ang winden m
lenand, die nog
scherpend, hal
minee”.

„Is die dan z
an gehoord.

„Nee,” zei A
moet U maar e
Prof. H. H. he
Dat moest ik
ok gelezen, en
ernstig, wat de
ingebacht. Ma
Wel een slag in
een slag in
leeringen, die b
ten gronde rich
worden voor de
over Donatiste
wuschlijst. Ma
laterij bij verz
„Wij schippe
en de belijdenis
eclisch, wat eig
Toen zijn we
londen we niet
En toen heb
Dat ik er blij
conferentie zoo
grote bezwaren
Ik begon met
rustdag en Zaa
toch staat, dat
„Dan was er
Andries. Maar
valdoende. De
chiseerd had, le
het feit, dat Pe
voorgescreven,
der week iets r
Wij hadden
argument leere
Israël was na
het loon; de rus
had alles volbr
dag der opstans
„Staat dat in
wend. Natuurli
het zoo berede
gekomen en die
valdoende. Ma
op den dag vs
schen, zonder
gekomen dan
erbruikt zijn e
brengen. Als e
op den eersten